

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. szeptember 25.

52. szám.

Visszapillantás.

Midőn az ember valamely munkát végez, vagy valamely utat tesz meg, szinte önkénytelenül is visszatekint annak menetére s mérlegeli teljesített munkájának vagy útjának módzatait s értékét.

Ma, a midőn lapunk VIII-ik évfolyamának utolsó számát állítjuk össze, 10 évi munkálkodásnak jutottunk a végére, annak a munkálkodásnak ugyanis, melynek gyümölcse két éven át az „Erdőőr“, majd nyolc éven át az „Erdészeti Ujság“ volt. Illő tehát, sőt szükségesnek tartjuk, hogy ez alkalommal rövid visszapillantást vessünk arra a munkálkodásra, melyet szerény segédeszközökkel, gyöngye erőnkkel a lefolyt tíz év alatt kifejtettünk s mérlegeljük annak eredményét.

Siralmas és szomorú volt az erdészeti és vadászati altiszti személyzet helyzete ezelőtt tíz esztendővel; olyan, hogy sok ágazatnál a mait azzal össze sem lehet hasonlítani. Még a kincstár szolgálatában állott erdészeti altisztek is, kik pedig aránylag akkor is a legjobb helyzetben voltak, olyan nyomorúságban éltek, hogy a megélhetésük szinte csodával volt határos. Ez a sanyaru helyzetük lapunk megindulta után egy év múlva már némileg javult, a mennyiben ekkor lett a III. és IV. osztályu erdőőrök, tehát a leg-alantasabb foknak fizetése első ízben javítva, mit csakhamar követett a lakpénz emelése. Ez az örvendetes kezdet annyira összeesett lapunk

munkálkodásának megindultával, hogy minden szerénységgel nélkül s bátran állíthatjuk, hogy a magas kormány ezen kegyes tényére nem esekély befolyással volt az, hogy a kincstári erdészeti altiszti személyzet szomorú helyzetét részint lapunkban, részint lapunk szerkesztője által megírt „Az erdő és annak fentartója a második évezred elején“ című röpiratban (még mindig kapható lapunk szerkesztőségénél 1 korona 40 fillérért) a maga meztelen valóságában előtár-
tuk s ez által arra az irányadó körök figyelmét felhívtuk.

A kincstári erdészeti altiszti személyzet anyagi helyzetének javulása azóta fokozatosan halad előre, míg az végre a legutóbb bekövetkezett fizetésrendezéssel be lett tetőzve s ez által a kincstári erdészeti altisztek olyan megélhetési viszonyok közé jutottak, hogy már most csak az önmagukkal és a világgal meghasonlottak panaszkodhatnak.

Javulás állott be a községi és közbirtokosági erdőknél alkalmazásban álló erdészeti altiszti személyzet helyzetében is a gondozásukra bízott erdőknek állami kezelésbe való átvételével, mert nem csak hogy javadalmazásuk, hanem is lényegesen, de legalább valamelyest emelkedett s annak pontosabb kiszolgáltatása biztosított, hanem rendezettek az azelőtt teljesen rendezetlen szolgálati viszonyaink is a szolgálati és fegyelmi szabályzatok megalkotásával. Igaz, hogy ennél az ágazatnál még na-

gyon sok a kívánnivaló s mi nem fogjuk elmulasztani a jövőben sem előtárni a mutatkozó hiányokat és sérelmeket és sürgetni azoknak az orvoslását, s reméljük, hogy erre a derék testületre is már a legközelebbi időben egy boldogabb korszak fog megnyilni.

Az erdészeti altisztek zöménél tehát általában javulás állott be az utolsó évtizedben, mihez még az is hozzájárult, hogy már most egyes vármegyéknél a nyugdíjalapokat is szervezni kezdik s remélhető, hogy ez az üdvös intézmény pár év alatt szinte általánossá fog válni.

Sajnos, hogy az általunk tervezett országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj- és segélyegyesület ügye megfeneklett a magas kormány-nak azon az álláspontján, hogy hasonló intézmények csak a biztosítási törvény keretén belül létesíthetők, ez pedig nem csak hogy felette megnehezíti, de ugyszólván lehetetlenné teszi ennek a tervezett egyesületnek a megalakítását, mert alig van arra kilátás, hogy az erdészeti és vadászati altiszti személyzet a biztosítékul leteendő 200,000 koronát saját erejéből kiteremteni képes legyen.

Lapunknak főtörekvése volt eddigi munkálkodásával összetartó kapcsolatot tartani fenn a hazában szétszórva élő erdészeti és vadászati altisztek közt s fejleszteni köztük a kartársi összetartást és szeretetet, ezenkívül pedig felébrésztve benne az önérzetet, emelni társadalmi állását s kivívni részére a kitűnő szolgálatai által jól megérdemelt tiszteletet és megbecsülést.

Ezen a téren nagyon sok volt és sok még ma is a teendő, melyet csak akkor végezhetnénk eredményesen, ha ennek a teendőnek nagy horderejét maguk azok, kiket első sorban illet, az erdészeti és vadászati altisztek mérlegelnék és felfognák s munkálkodásunkat úgy szellemileg mint anyagilag támogatnák.

Ahhoz, hogy lapunk nagy és nehéz feladatainak, ha nem is teljesen, de legalább részben megfelelhessen, szükség lenne első sorban annak a függetlenítésére és minden befolyástól való mentesítésére, mit csak az által lehetne elérni, hogy az erdészeti és vadászati altisztek nagy tömegben sietnének a lap támogatására s szellemi és anyagi erejének növelésére. Sajnos, hogy ezt még sokan vagy nem tudják, vagy nem akarják megérteni s visszariadva a valóban nevetségesig csekély anyagi áldozattól vagy más behatások következtében még mindig távol tartják magukat az üdvös küzdelemtől s összetett kezekkel várják, hogy mások kaparják ki nekik a forró gesztenyét.

Ennek a nembánomságnak élénk illusztrációja az, hogy csak a legujabban ezernyi példányban szétküldött felhívásunk alig 25—30 kartársunk keblében keltett viszhangot, míg a többit úgy látszik teljesen hidegen hagyta.

És mi mindennek dacára nem csüggedünk s nem adjuk fel gyáván egy fényesebb és jobb jövő reményét. Azzal a kicsiny, de lelkes csapattal, mely eddig is jobb eredményre méltó

Vadorzó-históriák.

(Folytatás és vége.)

Ferenc eltűnt az erdőben s mi megindultunk az előre megállapított helyre s ott úgy helyezkedtünk el, hogy a vadorzókat négy oldalról bekeríthessük.

Két órai leselkedés után végre megpillantottuk Ferencet a két vadorzóval. Szívünk hevesebben kezdett dobogni, fegyvereinket a legnagyobb csendben megvizsgáltuk s felhúztuk, azután aggódó figyelemmel számláltuk a közeledők minden lépését.

A vadorzók lövésre kész fegyvereikkel a hónuk alatt haladtak, bizalmas beszélgetésbe mélyedve Ferencel. A mint így haladva megszállott területünk közepébe értek, egyszerre, mintegy vezényszóra mind a négyen

archoz emelt fegyverrel kiléptünk s én oda kiáltottam feljűk: „le a fegyverekkel!“, a vadorzók nagyobbikja villámgyorsan rám emelte puspáját s elnyomta a ravaszt, mit azonban csak ennek a csattanásából tudtunk meg, mert a fegyver csütörtököt mondott. Erre gyors elhatározással a sűrűségbe akart menekülni, de nem mehetett messzire, mert ott éppen K. kollégámnak és az egyik kerülőnek a karjai közé rohant, kik hamarosan földhözvágták s ártalmatlanná tették. Társa felhívásomra azonnal letette a fegyvert s önként megadta magát, míg Ferenc a megbeszéléshez hiven megugrott, miután feladatát olyan fényesen oldotta meg.

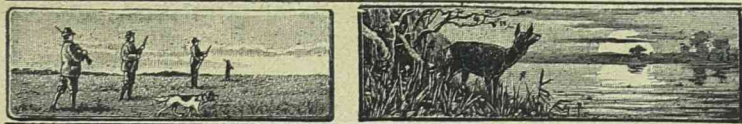
A két gazembert azután megkötöttük s átadtuk a csendőrségnek. Ennek abbéli tudakozódására, hogy ki volt a harmadik társuk, azt felelték, hogy nem ismerik, a mi természetesen nagyon kedvünkre való valomás volt.

Ferenc még aznap este megjelent hivatalos helyiségünkben s eljárásáról a következőkben számol be:

buzgósággal támogatott, bátran neki indulunk a jövő hóval kezdődő második évtizednek. Teszszük ezt abban az édes reményben, hogy az eddig még szunyadozó kartársaink lassan bár, de folyton ébredezni fognak s megnyilatkozván az ő lelki szemeik, be fogják látni, hogy boldogulásuk első feltétele a szoros összetartás és kartársi szeretet, melynek lapunk mindenkor hű istápolója volt és az lesz a jövőben is.

Nem mulaszthatjuk el még most, 10 évi munkálkodásunk határán hálát adni az Egek Urának azért a kegyelmeért, hogy ahhoz türelmet és kitartást adott s köszönetünket nyilvánítani mindazoknak a tisztelt kartársainknak és barátainknak, kik lehetővé tették lapunknak 10 hosszú éven való fentartását, egyuttal pedig kérni őket arra is, hogy a jövőben is tartsanak meg jóindulatukban s ne vonják meg tőlünk támogatásukat, sőt annak fokozásával lapunk fejlesztését elősegíteni sziveskedjenek.

Ezzel Isten szent nevével lezárjuk 10 évi munkálkodásunkat, hogy a jövő számban ugyanazzal a tizenegyedik évet megkezdhessük. Maradjon velünk az Ő segedelme a jövőben is!

Harc a vadorzókkal.

Az alatt a 10 év alatt, hogy lapunk az erdészet és vadászat szolgálatában áll, számtalanszor volt alkalmunk a vadorzók garázdálkodásaival foglalkozni s rá-

mutatni a törvények szigorításának szükségességére. Most érdekes esetet közöl a „Magyar Erdész,” mely arról szól, hogy a napokban Hunyadvármegye főispánjára és kíséretére adott sortűzet hét vadorzó. Azt hisszük, hogy az ilyen eset, melynél magas állású ur lett kitéve a vadorzók gyalázatos támadásának, végre felköltsi az irányadó körök figyelmét és serkenteni fogja őket szigorubb rendszabályok alkalmazására.

Ezt hangoztatja a nevezett lapotársunk közleménye is, melyet közérdekű volta miatt átveszünk, hogy így még szélesebb rétegekben terjedjen el. Az érdekes közlemény a következő:

Vaddus hegyeinkben úgy röpködnek a gyilkos golyók, annyi már a kioltott emberélet, hogy címül azt kellene írnom: föltámadt rablóvilág.

Az erdőtisztek és vadörzö-személyzet mindenkor ádáz küzdelemben állottak az orvvadászokkal, de míg ezek fékezhetetlen szenvedélyüktől hajtvá, vadra lestek és csak elvétele emelték fegyverüket üldözőikre, most csoportokba verődve, mint utonálló rablók, vakmerően törnek emberéletre. Azon a jogcimen, hogy vadorzók nem csak idegen vagytonban garázdálkodnak, hanem kisajátítják teljesen az erdőt s azt harctérre alakítják: minden vaskosabb fa, minden sziklaodu egy-egy gyilkost rejt s jaj annak, a ki közelükbe férközött, ott találja sirját a sárguló lomb között. Itt is, ott is egy áldozat; gyilkos golyóik nem kimél meg senkit! A közelmúltban Hunyadvármegye közszeretben álló főispánjának élete forgott veszélyben.

Hét krassó-szörényvármegyei oláh vadorzó átlopakodott a megye határán s mint sajátjukba, befészkeltek magukat a zergék honába, hogy megrakodjanak gazdag zsákmánnyal. De szép tervüket megzavarta a főispán és kíséretének jelenléte, a kik e vadregényes vidék illatárban uszó fenyeveseiben, egy év fáradságos munkája után merészkedtek pihenést, üdülést keresni. Természe-

mert bizony ha ez nem sikerül neki, most én aligha írhatnám ezeket a sorokat.

A vadorzók által megsebesített vadat másnap csakugyan megtaláltuk; akkorra már kiszenvedett a kapott béllövés következtében. A bíróság a nagyobbik vadorzót 3 évi, a kisebbiket 2 havi sulyos börtönre ítélte. (Itt ismételtén hangoztatjuk, hogy ez nem nálunk, hanem Csehországban történt. Nálunk a gyilkos vadorzó is alig kap ilyen sulyos büntetést.)

Ferenc egy év lefolyása alatt kerülővé lett kinevezve, én pedig szép jutalmat kaptam.

Itt meg akarok még emlékezni egy emberi bőrbe bujt szörnyetegről, annak bizonyítására, hogy milyen különféle fortélyokat eszelnek ki a vadorzók, nem riadva vissza ennél még a legembertelenebb cselekedetektől sem.

Ugyanazon a vadászterületen, hol a fentebb leírt eset történt, egyszer szeptemberben egy villás szarvast találtak kimulva. Szorgos kutatás után egy szurt seb

A vadorzók egy pocsolya mellett találkozott, hol azok heverésztek s midőn meglepetést szinelve elakarta őket kerülni, ezek — miután álcázva volt, — társat sejtve benne intettek neki, hogy menjen hozzájuk s maguk is feléje indultak, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy ő is az ő fajtájukból való. Azután bizalmasan közölték vele, hogy ők itt egy megsebesített vadat őriznek, melyet hajnalban ki akarnak nyomozni s felhívták, hogy legyen ebben segítségükre s ők készséggel átengedik nekik a zsákmány harmadrészét. Ferenc beleegyezett s közölte velük, hogy ő meg egy őzbakot lőtt s azt az este el szeretné adni a falu korcsmájában, egyuttal meghívta őket, hogy jöjjenek vele, a puskákat — ugymond — elrejtik az erdőben s egy vig estét csapnak maguknak. Ezek beleegyeztek s megindultak, menetközben azonban a nagyobbik vadorzó felhuzott fegyveréről óvatosan lelopta a gyutacsot s helyette egy használtat illesztett oda, tette pedig ezt azért, mert ismerte ennek a gazembernek veszedelmes voltát s hogy ezt jól tette, bizonyítják a fentebb elmondottak,

tesen e feletti megbotránkozásuknak egy néhány lövés roppanásával adtak elég hangos kifejezést a jómadarak! — Mara László főispán ugyanis a Retyezáton elterülő erdejében vadászva, titkárja Dr. Batta Mihály és egyik vadőre kíséretében a vadorzókra bukkant. Mikor föl-szólította őket fegyvereik kiszolgáltatására — hét lövés volt a válasz. Az egyik golyó a főispán fülét gyöngén surolta. Különös véletlen, hogy a többi golyó is célját tévesztette s nagy szerencse, hogy a vadőr biztos kézzel, első lövésele leterítette az egyik vadorzót és hogy a többiek a helyszínére siető vadászok és pásztorok tulnyomó erejétől megfélemlítve, elmenekültek.

Mostanában napirenden vannak ezek a küzdelmek, parázs harcok! És rendesen nem két halálos ellenség kerül egymás elé, kikben az elkeseredés tüzeit a közös cél, a vad lelövése célja, hanem szervezett rablóbandák lepik el az erdőt s teszik vérfürdővé. Védett rejtekhe-lyükből öten-hatan orvul reátámadnak az egymagában bandukoló erdészre, a kötelességét teljesítő erdőőrt sor-tüzzel fogadják és az erdő magányában bolyongók füle mellett gyilkos ólmok süvöltenek láztól gyötört ideg-csillapítóul.

Föltámadó rablóvilág előre vetett árnyéka!

A perzselő nap mindent elfonnyasztott, a mostoha időjárás szomorú következményei súlyos lidércként nehezeden szegény hazánkra, mely fölött az éhínség réme már is bontogatja sötét szárnyait. Azoknak az elvetemült, embervérre szomjuhozó gyilkosoknak csak a feje orvva-dász, a többi éhező rabló, a kiket cimborájuk kitanított arra, hogy e jogállamnak van tágas tere, a hol büntet-lenül rabolhatnak, gyilkolhatnak, gyilkolhatunk — itt az erdő, mely „terem vadat, halat s mindent, a mi jó falat“. Ide már nem ér el az igazságszolgáltatás sujtó keze.

A humanitás jegyében alkotott törvényeinket keser-ves tapasztalatok után, hova-tovább nagyobb szigor al-kalmazásával átalakították, csak az orvvadászok bűnös

üzelméről feledkeztek meg. Ezeknek üldözését az enyhe törvény intézkedései által megkötött kézzel tehetetlen vadgondozókra bízta. Most szemben állunk a meg-döbbenő helyzettel: a vadorzók száma mindenütt ag-gasztó mérvben elszaporodott, kik egyesülve az inség és nyomor által emberi mivoltukból kivetkőztetett, a bü-nök posványába merült hitvány gazokkal, az erdő titok-zatos sűrűjébe vonulva veszélyeztetik a vagyon- és élet-biztonságot és tartják rettegésben az egész országot.

Hát ezek méhökben kiszámíthatatlan veszedelmeket rejtő, türehtetlen állapotok, melyek sürgősen célravezető intézkedések megtételét teszi szükségessé. Az intéző köröknek végre szakítaniok kell azzal a közönnyel, melyet eddig talán csak vadgazdaságunk sínyelt meg, de a mely ezután az általános közérdeket is veszélyez-tetheti. A nap-nap mellett ismétlődő véres esetek óva intenek arra, hogy végre hathatós gátat emeljünk a tör-vényeket lábbal tipró, vérnyomokban gázoló orvvadászok és cinkosaik garázdálkodásai elé. A bajt csirájában kell elfolytani, máskülönben pusztító kórrá fajul, mely elsőpör maga előtt minden akadályt!

A jelenlegi különös viszonyok különösen szigorú óvó rendszabályok fölállítását követelik és a közérdek szem-pontjából már valóban elkerülhetetlen, hogy ama eszmék, melyeket Imecs Béla a M. E. 1902. évfolyamának 1—2 számában a vadorzás meggátlására felszínre vetett, testet öltsenek. Elkerülhetetlen, hogy a fenyegető közveszélynek eleje vétessék következő három óhajának mielőbbi meg-valósításával:

1-ször, hogy oly vidékeken, ahol a vadorzás veszé-lyezteti az erdészeti és vadászati személyzet életbizton-ságát, vagyis ott, a hol az emberek e hitvány söpredéké-nek már emberélet is esett áldozatul, ott a belügyminiszter időhöz kötött statárium hirdetését rendelje el, a közbizton-sági közegek pedig felhatalmaztassanak arra, hogy a vadorzók ellen minden megszorítás nélkül használhassák fegyvereiket;

lett rajta felfedezve az egyik oldalán hiába törtük a fe-jünket azon, hogy mikép juthatott ez a jó husban levő szarvas ilyen sebesüléshez. Egy év is eltelt már a lelet óta és szinte mindnyájan megfélemedtünk róla.

Egy izben parancsot kaptunk egy gyenge szar-as-bika szállítására s miután olyat első napon nem kap-hattunk lövésre, elhatároztam, hogy másnap kimegyek a pocsolyákhoz lesállításra. Ki is mentem s itt kiválasztva egy olyat, a melyet a szarvasok látszólag leginkább felkerestek, annak közelében jól elrejtőzve leültem s vártam a szarvast.

Igy ülhettem ott már mintegy negyedórája, midőn egyszerre az ellenkező oldalon levő sűrűben gyöngé lombuhogást, ágrecsegést hallottam. Feszült figyelem-mel lestem a vélt vad kijövetelét, mert biztosra vettem, hogy az közeledik, mikor egyszerre egy emberi alak bontakozik ki a sűrűből, melyben azonnal a falubeli foltozó szabóra ismertem. Azt hittem, hogy a haszon-talan gombát keres és már rá akartam szólni, hogy tá-vozzék, midőn ez hirtelen hátrafordulva szólt: „gyere!“

Erre a szóra elő is jött az ő tizenhat esztendő fia, hóna alatt egy zsákkal, melybe valami hosszas tárgy látszott eldugva lenni. Most mindketten először vizsgálódva körülnéztek, s azután nagy óvatosan a pocsolyá-hoz közeledtek. Erre természetesen én is gyanako-dóvá lettem s a legnagyobb csöndben, feszült figyelem-mel vártam a következőket.

A kölyök most feloldozta a zsákot, kivett abból egy bükkfa hasábból készített vastag deszkát, a melyen valami úgy csillogott mint két lándzsa hegye. Az öreg szabó belépett a pocsolyába, mezitelen lábaival kiku-tatta ennek legmélyebb helyét, átvette fiától a deszkát s a csillogó hegyes szögekkel felfelé fordítva lesüllyesz-tette a pocsolyában. Gyorsan mint a villám cikázott át agyomon egy gondolat: most már megtaláltam a tavaly kimulva talált szarvas halálának az okát, sőt előttem állt a gazember is, aki annak okozója volt.

Milyen örömet ugrottam volna ki rejtekemből, hogy megcsipjem a két haszontalant, de nem volt sza-bad mozdulnom, mert a legkisebb neszre megugrottak

2-szor: követelje az Orsz. vad. védegylet, hogy a lőpor árusítás a legszigorubbán korlátoztassék, nevezetesen szorgalmazza azt, hogy lőpor csak vadászjegy vagy eskübizonyítvány előmutatása mellett legyen kapható;

3-szor: hogy vadorzás bűnében merült községekben s azokhoz tartozó szőlőhegyekben a csendőrség által gyakori házkutatások tartassanak az adó alól eltiltott fegyverek elkobzása céljából. Hogy pedig ennek fogánata is legyen, részesüljön a bejelentő minden fegyver után tiz korona jutalomban.

Részemről még azt kérem, hogy mindannyian, a kiket hivatásunk e forrongó tüzhányó tetejére állított, fokozott éberséggel örködjünk most már nem csak nagy gonddal nevelt és ápolt vadjainkra, de embertársaink biztonsága felett is; vállvetve folytassuk az irtó háborút az orvvadászok ellen s addig is, míg a hatalom segítségünkre cammog, törekedjünk megnyerni a társadalom minden rétegének támogatását veszélyes nehéz, munkánkhoz, mert — bár lennék rossz jós — ismét virradni látom a rég letűnt rablóvilág hajnalát, melynek pirja tűz és vér!

G.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Október havi erdészeti teendők.

Erdőtenyésztés. Erdei magvak. A múlt hónapról folytatólag a fekvés szerint érnek meg: a jegenyefenyő, a cirbolyafenyő, a tiszafa, a vadalma, a kocsányos és kocsánytalan tölgy, a juharok, a vadgesztenye, az éger és mogyorófajok. A hónap elejével kezd érn: a lucfenyő (*Abies excelsa*), a vörös fenyő (*Larix europaea*), az erdei fenyő (*Pinus sylvestris*), a fekete fenyő (*Pinus*

austriaca), a bérci fenyő (*P. montana*), a sima fenyő (*P. strobus*), a közönséges boróka (*Juniperus communis*), a bükk (*Fagus sylvatica*), a gyertyán (*Carpinus betulus*), az akác (*Robinai pseudoacacia*), a szelid gesztenye (*Castanea vesca*), a nyugati boglárfa (*Platanus occidentalis*), a körte *Pyrus communis*, és a mogyorós hólyagfa (*Staphylea pinnata*). Gyűjtsünk: kocsányos és kocsánytalan tölgy- és bükkmakkot, gyertyán-, juhar- és hársfamagvakat, hamvas éger tobozkákat, cirbolya- és jegenyefenyő tobozokat. Szellőztessük a gyűjtött magvakat. Nyílt területeken elkészítjük a talajt a vetések számára. Vetjük: a tölgymakk- és juharmagot, védettebb helyeken a bükkmakkot és a jegenyefenyő magot. Lombhullatás után ültetjük a csemetéket, különösen az oly helyeken, melyek kora tavasszal nehezebben hozzáférhetők.

Erdőhasználat. Befejezzük a vető- és világos vágásokban kiszedendő fák kijelölését. Síksági és dombvidéki erdőkben a lombhullás után megkezdjük a téli vágásokat. A sarjerdőkben megkezdjük a tarvágást, a közép erdőben az alfa kiszedését. Befejezzük az usztatást és fafuvarozást. Értékesítjük a bükk- és makklegelőt. Felosztjuk és bérbeadjuk a köztes használatra szánt vágásterületeket.

Erdővédelem. Mint az előbbi hónapban, irtjuk a *Trachea piniperdát*, a *Lophyrus pini*-t és a *Lyda pratensis*-t. Öljük a bükkfapille (*Dasychyra pudibunda*) fákra lehulló hernyóit. A fenyődarázs (*Lophyrus pini*) leszálló és begubózó álhernyói pusztítására behajtjuk a disznókat. A vetésekben és a csemetekertekben pusztítjuk az egereket. Ügyelünk a fa- és az alomtolvajokra. Ellenőrizzük az igazolványos galy- és rőzsefaszedőket.

A tojás eltartásáról.

A tojást télire legjobb eltenni július és augusztus hónapokban. Az összegyűjtött tojást hűvös helyen tartjuk addig, míg a szükséges mennyiség együtt van s az

s eltűntek volna örökre a sűrűségben, egész csöndben pedig nem közelíthettem meg őket, mert a pocsolyától mintegy 30 lépésnyire egy csoport fiatal fenyő közt ültem. Az Isten azonban kegyelmes volt hozzám; a suhanc ugyanis vagy kíváncsiságból, vagy pedig valamit még keresni akarván, egyenest buvóhelyemhez közeledett. Gyors elhatározással letámasztom erre fegyveremet s a lehetőségig összehuztam magamat, hogy meg ne láthasson, amint azonban mellettem el akart haladni, macska módjára rávettem magam s nyakon csíptem.

A fiu határtalan ijedelmében elkiáltotta magát, mire az apja pillanat alatt eltűnt a sűrűségben.

Még mindig erősen fogva a fiut, kérdezem tőle, hogy mit tett az apja a pocsolyába s egy pár jó pofon után meg is kaptam a feleletet, hogy: „szarvasfogót.”

Most azután kényszerítettem a kölyköt, hogy hozza elő azt a kinzó eszközt a pocsolyából s miután betettem vele a zsákba és vittem őt az erdőházba, hol azután úgy őt, mint a nyomban letartóztatott atyját a

csendőrség kihallgatta, mely alkalommal a következő vallomást tették:

A szabó minden nagyobb pocsolyába lerakott ilyen deszkákat, melyekbe 20 centiméter hosszú szegek voltak verve s hegyeik nagyon élesre fenve s számított arra, hogy a szarvasok, melyeket gyakran látott a pocsolyákban fetrengeni, ilyen alkalommal a hegyes szegeken felnyársolják magukat.

Az egy évvel azelőtt talált szarvas bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy számításában nem csalódott, de azt sehogy sem lehetett kivenni belőle, hogy vajjon sikerült-e neki ilyen módon még több szarvast is kivégezni és zsákmányul ejteni, de ezt az előzmények után szinte biztosra lehetett venni.

Büntetése egyébként így is négy hónapi súlyos börtön lett.

A „DER JAGDFREUND“ UTÁN.

egészet egyszerre konzerválhatjuk. A konzerválás a következő: az összegyűjtött tojást langyos vízbe mártott ruhadarabbal megmossuk, száraz ruhával letöröljük és tiszta fehér vazelinnel bedörzsöljük, úgy hogy a tojáshéjra csak egy vékony vazelin-réteg tapadjon.

Ezután egy uborkás üvegbe berakjuk a tolyásokat, úgy, hogy szorosan egymás mellett feküdjenek; ezen célra olyan nagy üveget kell választanunk, hogy a konzerválandó tojásokkal azt színültig megtölthessük, az üveg nyílását pedig néhány fadarabbal úgy rekesztjük el, hogy a felső tojások a konzerváló folyadékból ne emelkedhessenek ki. A konzerváló folyadék 3—5 rész vizüveg (gyógyfűszerkereskedésekben kilogrammonként 44 fillérért kapható) és 95—97 rész felforralt víz keveréke. Ezt lehűtve, beöntjük a tojással telerakott üvegbe és ezután bekötjük azt. Hogy a tojások sárgája ne ülepedjék egy oldalra, kéthetenként az üveget aljával fölfelé és két hét múlva ismét a fenekére kell állítani.

Ha nagyobb mennyiségű tojást kell konzerválni, üveg helyett hordót használhatunk. Az eladás előtt néhány nappal ki kell szedni a tojásokat és száraz helyre rakni, hogy kissé megpuhult héjuk ismét megkeményedjék. Ezen eljárással a tojás hónapokig romlás nélkül eláll, helyén semmi sem látszik és főzésre éppen olyan jó, mint a friss.

Van ezenkívül a konzerválásnak sok módja. Ilyen a nagyban való tojáselrakási mód, a mésvízben való elrakás, mely egyszerűbb s a tojás benne ugyancsak $\frac{1}{2}$ évig is jól eláll.

A tojáskonzerválásról s egyáltalában a baromfitermékek értékesítéséről — mely kérdés most időszerű — Hreblay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelőnek e című könyve: „A baromfitermékek értékesítése” részletesen foglalkozik s a teendőket képekben is bemutatja.

Ára, bérmentes küldéssel 2 K. 20 fillér s megrendelhető a szerzőnél, Rákosliget, V. 3.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A rengeteg lakója.** Ozsdola község erdejében, (Háromszék vármegyében), a legkeletibb Kárpátok rengetegében, közel a romániai határhoz, a „Kováš-ponk” nevű erdőrészen esett meg az alább leírt ritka találkozás. — Mellesleg legyen mondva, e hegynek az aljában, egy sűrű fenyő-erdővel körülvárt tisztáson vannak az ozslodai kénes, szénsavas és vasas fürdők, valamint a ritka jósaú s kellemes ízű innivaló borviz is.

E helyen terül el, mint emlitem, gyönyörű fekvéssel, üdítő, dus fenyő-illatával, a természetadta gyógyvizeivel egyetemben, a Kárpátok évszázados azon eredje, mely a közsegtől gyalog mintegy 6—6 óráig tartó utra van. A Jávoros, Putna és Sós-patak kristálytiszta patakocská, melyeknek pisztráng lakói zavarják a harmónikus összecsergedező folyását, itt egyesülnek s folytat-

ják útjokat Románia felé. A „Kováš-ponk” meredek, sziklás, oldalával s különös formájú kup alakjával úgy tekint szét a körülötte sorakozott hegyekre, mint a torony a lakóházakra. Az észak-keleti oldala, mely a fürdő felé néz és mondhatni bejárhatatlan meredek sziklás terület, fiatal sugár fenyővel van benőve. A déli, nyugati és északnyugati oldala nem olyan lejtős és könnyen bejárható terület, melynek igen szép és nagy értéket képviselő szemerkefenyő termése erdőgyujtogatás folytán ezelőtt 8 évvel teljesen elégett. Ma már nem látható ott egyéb, mint embermagasságnyi málna cserje, összeégett álló és ledőlt fenyőfa, mely egy borzasztó tűztenger emlékét ujitja fel a szemlélőben.

Kihalt itt minden élet, elhagyatott lett az egész terület, mióta az elemi csapás tanyát ütött benne. A vadaknak lett nyugodalmas otthona. Nem zavarja őket az erdőkerülő ember fejsze kopogása, sem a legelő nyáj méla kolomjpa. A mellette elhaladó fejszés ember bus sóhajtása köszönti a helyet, mely egy községi nagy vagyonnak lett temetője.

Folyó évi július havában egy 17 tagból álló társaság vonult fel a fürdőre ökörszekerekkel. A társaság jókedvűen fogyasztotta a jó sonkát s szomszédját oltogatta a jéghideg borvizzel, mialatt a három béres legeltette marháit az elől nevezet „Kováš-ponk” oldalán. Estére ezek is beterelték marháikat a fürdő mellé, hol a sátrak körül azok is éjjeli pihenésre tértek. A sátrak előtt óriási tüzek égtek s világosságuk mellett a társaság is nyugvóra tért.

Az utközben látott szép erdők, völgyek és hegyek, változatos terepviszonyok gyönyörködtették lelkemet, mielőtt még elaludtam volna. A szomszéd sátorban, melyben a 3 béres és egyik béresnek az édesanyja húzódott meg éjjeli pihenésre, gyenge, dudorászó éneklés hallatszott, miközben az egyik béres imígyen szólott közbe: „bezzeg János te sem énekelél az elébb odakint az oldalon, mikor az a vad leány szembeállott vala veled!” Félig-méddig már az álom erőt vett rajtam, de az érdekes közbeszólás elűzte az álmat szemeimből s érdeklődéssel figyeltem meg a közbeszólás miatt kifejlődött dialogot, mely szinte-szinte hevesnek volt mondható. Heves azért, mert János restelte a vele megesett gyávaságot. Anélkül, hogy engemet ott sejtettek volna a sátor mögött, szinte gunyosan mondta Imre nevű béres az édesanyjának a furcsa és hihetetlennek látszó dolgot:

„Tudja édesanyám, szinte csuful járta János a „Kováš-ponk” oldalán. A hogy az ökrököt kicsaptuk füvelni az oldalra, hát elindultunk mi is hárman, hogy keressünk valami szerszámfának való fiatal bükköt. János vagy tíz lépéssel előbb járt, mint én és Sándor. Egyszer csak János nagyot ordít s megijedt „jaj” kiáltásra egy második, de gyengébb „jaj” üti meg fülünket. A 10 lépésnyi távolságot két ugrással behoztuk s abban a pillanatban János mellett voltunk, hogy a veszedelemben segítségére legyünk. Kiáltásunkra villámgyorsan szaladt előlünk egy leány, kinek a szemeit, száját s az ar-

cának két kiálló csontját kivéve, egész testét hosszú szőr borította. Futásában hosszú fekete, kibontott haja úgy állott mint egy igazi fejékné. Futottunk utána, szenes csutkóval s kövel dobtunk utána, kellett is hogy találjam, mert egyet sikoltott a dobás után. Hiába kergettük, mert úgy szaladt, mint a nyul s úgy ugrálta keresztül a földön fekvő fákat, mintha kutya lett volna. Én mondtam is, hogy e nem lehet más, mint az erdei vadleány, úgy-e édesanyám? De látta volna Jánost, hogy el volt fehéredve-sárgulva s hogy meg volt ijedve. Ej, ha velem állott volna szembe, megfogtam volna, s a szekérlánccal megkötöztem volna s többet nem kéne szolgálgat, hanem 10 krajcárért mutogattam volna mindenkinék.

Többet nem szólhatott Imre, mert ekkorra hirtelen közbeszóltam én is s a részleteket újra elmondattam. A zajos beszélgetésre a fürdő-társaság minden tagja felébredt s a vadleány találkozása a 3 legénnyel, beszélgetés tárgyát képezte a késő éjjeli óráig, mikor is csodálkozva az eseten, kételkedve bár, de elhittük, hogy a „Kovács-ponk“-nak csakugyan érdekes lakója van. Micsoda teremtmény lehet ez a Teremtőnek, azt nem tudjuk, de az őszinte, s minden érdektől távol álló elbeszélésnek kénytelen vagyok hitelt adni s hinni, hogy a „vadleány“ régi lakója lehet a rengetegnek s otthona jelenleg a minden zajtól távol álló „Kovács-ponk“.

— **Figyelmeztetés.** Lapunk mai számához mindazok részére, kiknek előfizetésük vagy már régebben lejárt, vagy a folyó hó végén jár le, előnyomott postautalványlapokat mellékelünk s kérjük, hogy azokon tartozásukat, illetve előfizetésüket lehetőleg a jövő hó közepéig beküldeni sziveskedjenek.

— **Fehér rókák.** Nem a sarkvidéki fehér róka-fajokról van szó, hanem a mai róka-fajunk elfehéredett albinóiról. Bártfa-fürdő környékén úgy látszik elég gyakoriak, mert ez évben már hármat küldtek onnét Dr. Lendl Adolf preparáló intézetébe kitömés végett. Az elfehérült állatok általában ritkák a természetben s épen ezért eléggé érdekelheti ez a jelenség vadászainkat.

— **Magyar ember hőstette Berlinben.** Egy Magyarországról Berlinbe származott magyar ember Wilhelm-Vajna Jenő, a Szalon Jótékonycélu Társaság volt elnöke és a Várad Antal-kör volt alelnöke, dicséretes hőstettet vitt véghez a porosz fővárosban. Folyó hó 7-én este 7 óra körül az irodából, hol mint levelező alkalmazva van, hazafelé tartott, midőn a Moltke-híd előtt nagy népcsődulet állta útját. A kíváncsiság őt is a nagy néptömeg közé sodorta s látta, hogy a Moltke-híd alatt a Spree-ben egy leány fuldok-

lik s a tömeg tétlenül áll, senki se sietett megmentésére. A derék fiatal embernek azonnal megmozdult a magyar vér ereiben s úgy ahogy volt, ruhástól a vízbe vetette magát s a partra hozta a fuldoklót. Aztán, mint aki jól végezte dolgát kocsin hazament. Még aznap este egy rendőrtisztviselő kereste fel, aki dicsérő oklevelet adott át neki a rendőrség részéről. Másnap reggel pedig a leány apja, egy előkelő iparos járt nála s hálás köszönete mellett egy értékes cigaretta-tartót adott neki emlékül. A derék életmentő, midőn barátai megkérdezték, hogy mi vitte rá, hogy életét kockáztassa, azt felelte: — Azért tettem, hadd tudják meg a németek, hogy a magyar mégis csak magyar!

— **A vadkan áldozata.** Kassáról írják: A minap Gromos József terebüni lakos, erdővéd, 11 éves fiával kiment a hegytetőre körülnézni. Ott a forrásból vizet meritendő, lehajolt, miközben egy 4 éves vadkan nekirohant és combját felhasította. A fiu egy doronggal apja védelmére sietett s a dühös állat szemét szurkálta, mire az megfutamodott. A megsebzett Gromos még felkelt s utána lőtt a vadkannak, mit nyakszírtén is talált, de azután összerogyott és meghalt. Holttestét beszállították a városba.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Nagybecskerekí levelezőnk írja, hogy a torontáli Gulácsi-pusztán halva találták Gáspár János ottani birtokost. Fejszével agyonverték. Holtteste mellett papiros lap hevert, melyen a következő kusza sorok olvashatók: „Ha te nem tudtál engem két év alatt megölni, hát megöltetek én“. A csendőrség keresi a gyilkost.

— **Égő kőszénbánya.** A szendrői kőszénbánya-részenyitársaság szendrői kőszénbányái, mint miskolci levelezőnk jelenti, lángban állanak s az egész bánya belső területe ég. A tűz az egyik tárnában fölgyülemlett szénoxidnak kémikai okokból való meggyulladásából keletkezett s csaknem hat hónap óta tart és terjed, a bánya területében lappongva. A társulat eleinte remélte, hogy a tüzet elolthatja, de mivel ezt nem sikerül elérnie, most az égő bányát sorsára akarják bízni s a dus szénrétegek további kiaknázására új tárna megnyitását tervezik.

— **Esküvő a börtönben.** Ritka esemény történt a szabadkai fogházban. Dimovics Miklós rabló-gyilkos, a kit halálra ítélték, de a kinek a király megkegyelmezett, börtönében ma házasságot kötött nyolc gyermek anyjával, a ki bűnrészesség miatt hat évi fegyházat kapott. A börtönőrök voltak a tanúk. A gyilkost néhány nap múlva Illavára viszik.

— **A legnagyobb gyémánt.** A délafrikai Premierbányában egy gyémántot találtak, amelynek rendkívüli súlya 392 karat. A legnagyobb ismert gyémánt, az Indiában őrzött „Nagymogul“ 270 karátos.

— **Csoda-sertés.** A vespémi állatkiaállításán Bauer Károly veszprémi mészáros és birtokos, egy darab óriási hizott sertést állított ki, melynek csodájára jártak. A sertés fekve, egy kisebb fajú kuli tehén nagyságának felelt meg. Súlya 585 kilogramm. Bauer 600 koronát kért a sertésért, mely teljes zsirra volt kihizlalva.

— **Tolvaj milliomosleány.** Newportban, Amerika egyik legelőkelőbb fürdőhelyén nagy rémületet okozott a nyáron néhány fürdővendég mesésértékű ékszerének eltűnése. Egész sereg new-yorki detektív kutatott a tolvaj után, de csak az derült ki, hogy a tolvaj az előkelő társasághoz tartozik. Augusztus végén az a különös dolog történt, hogy Goelet asszony 40.000 font értékű ékszerét, amely júliusban eltűnt, visszacsempészték a szekrényébe. New-Yorkból jelentik most, hogy a titkosrendőrök végre nyomára akadtak a tolvajnak. Goelet asszony ékszerét egy milliomos gyönyörű fiatal, kleptomanikus leánya lopta el. Minthogy Goelet asszony kára megtérült, nem tett följelentést a leány ellen. A többiek, a kiknek az ékszere mostanáig sem került meg, a vizsgálat folytatását kívánják és ha kisül, hogy az ő ékszerüket is a milliomosleány lopta el, feljelentést tesznek ellene.

— **Halálos légycsipés.** Szatmárról írják: hogy Schvarcz Sámuel kereskedőnek Heléna nevű 16 éves leányát megcsipte egy légy az arcán. A csipés helye azonnal dagadni kezdett, veszedelmes vérmérgezés tünetei közben. Az orvosi segítség hiábavaló volt, mert a leány iszonyu kínok közt meghalt.

— **Rablótámadás a szolnoki nagytőzsdében.** Szeptember 15-én este kilencedfél órakor egy züllött alak rontott be a város főutcáján levő nagytőzsdébe s maga után lehuzva a vasredőt s bezárva az ajtót, az üzleti helyiség közepére ugrott s revolvert rántva elő, az üzlet vezetője mellének szögezte. Ez felszólította a rablót, hogy a revolvert, valamint a balkezeiben szorongatott kést tegye le, akkor átadja a pénzkészletet. A rabló e felhívásnak eleget tett, a mire a boltos átadta neki a pénztári fiókban elhelyezett és körülbelül 280 korona ezüstpénzt tartalmazó bádogszelencét, a melyet a támadó bő felöltője alá rejtett, azután a papírpénz előadását követelte. Midőn a tőzsdés felvilágosította, hogy a papírpénz a tőzsde tulajdonosának irodájában van, a rabló ismét előrántotta revolverét s megfenyegette, hogy ne merjen senkinek sem szólni, sem zajt ütni, annál kevésbé nyomban utánna menni, mivel az utcán még két társa vár reá s ezzel a vasredőt felhuzva, eltávozott. Az üzletvezető a rabló eltávazása után a szomszédos kávéházba ment s onnan néhány embert kihíva, a rendőrségre sietett jelentést tenni az esetről. Két csendőr azonnal a vasuti pályaudvarra ment a rabló nyomozására, majd mások az üzletvezetővel sorra járták az összes korcsmákat s nyilvános helyeket, de hiába. Egy mellékutcaiban nagyobb távolságban elszórva megtalálták a rablott pénzből tíz darab koronát s néhány darab két filléres pénzdarabot. Másnap megtalálták a bádogszelencét egy udvarban, a hová a rabló bedobta.

A kiadóhivatal postája.

Ifj. Váncsa Mihály urnak, *Nyén.* A hirdetés a múlt számra későn érkezett; a mostaniba már bevettük. Előfizetése jövő év március végeig rendezve van. — *Plenka Ágoston* urnak, *Szélakna.* A 4 korona beérkezett nyugtázzuk. — *Halmos János* urnak, *Pilis-*

Maróth. Az év végeig van előfizetve. — *Kaffka Károly* urnak, *Meszes.* Az utadóra vonatkozólag lapunk jövő számában lesz értesítés. — *Hermán Ferenc* urnak, *Csömödér.* Kijavítottuk. — *Bombola Pál* urnak, *B.-Monostorszeg.* A 4 koronát megkaptuk.

Hirdetések és pályázatok.

Ajánlkozás erdővédül, vagy bármilyen más állásra az erdészethet. Az erdők kihasználását és felújítását, a csemetekertek telepítését és gyümölcsfák tenyésztését, valamint a vadak gondozását és tenyésztését és a mezei gazdálkodást kitűnően értő, jó bizonyítványokkal rendelkező egyén, ki az erdő-őri szakiskolát végezte és a szakvizsgát letette s már eddig is egy kisebb városban mint erdőőr és vadőr volt alkalmazva, helyet keres. Az illető 24 éves, reform. vallású. Legszívesebben olyan állást foglalna el, a melynél megnővelhetne és jövőjét megalapíthatná. Nyelvismerete magyar, német és román. Szíves megkeresések ezen a címen küldendők: Ifj. Váncsa Mihály erdőőr, Nyén, u. p. Bodola, Háromszék-megye. 1—3

Faiskola

KEZELÉSÉBEN JÁRTAS, TAPASZTALT EGYÉN,
KI TÖBB ÉVI JÓ BIZONYÍTVÁNYOKKAL RENDELKEZIK ÉS KÜLÖNÖSEN FENYŐK NEVELÉSÉHEZ ÉRT, AZONNAL FELVÉTETIK - -

FARAGÓ BÉLA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ CSEMETE-KERTJÉBEN; ZALA-EGERSZEGEN. - - - 3—3

486/1904. szám.

Pályázati hirdetmény erdőszolgai állásra.

A brassóvármegyei tömősvölgyi őrzésben megüresedett erdőszolgai állásra, mely évi 432 kor. bérrel, 48 korona lakbérrel, 36 korona ruhaátalányval s 36 korona faváltsággal van javadalmazva, a közig. erdészeti bizottságnak 843/Eb. számú határozata alapján pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy „Brassóvármegye tekintetes közig. erdészeti bizottságához Brassóban” címzendő, sajátkezűleg irt kérvényeiket az erdőtörvény 37. §-ában előirt kellékek, valamint nyelvismereteik és eddigi alkalmaztatásuk igazolására szolgáló okmányokkal, ép és erős testalkatukat, jó látó, halló és beszélő képességüket igazoló orvosi bizonyítvánnyal felszerelve a brassói m. kir. állami erdőhivatalhoz *folyó évi október hó 4-ig* nyújtják be.

Megjegyeztetik, hogy a védszemélyzet nyugbér-alapja pár hó alatt szervezve lesz.

Brassó, 1904. évi szeptember hó 16-án.

M. kir. állami erdőhivatal.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorssajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlközoásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. szeptember 25.

52. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Visszapillantás. — 2. Harc a vadorzókkal. — 3. Tárcza: Vadorzó históriák. — 4. Hasznos tudni-
valók. — 5. Külömfélék. — 6. Napi hírek. — 7. A kiadóhivatal postája. — 8. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangu egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

— nemkülönben felszerelési cikkek szállítására. —

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt
— a betekínthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen
tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek.
Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készsèggel beszerzünk és a
vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megren-
deléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is
a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítóí. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium
hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítóí. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

3256/1904. szám.

Pályázati hirdetés.

Az alólirott m. kir. erdőhivatal kerületében megüresedett egy főerdőőri, fokozatos előléptetés esetén egy erdőőri, illetve egy erdőlegényi állomásra a szabályszerű illetményekkel pályázat nyitattik.

A főerdőőri vagy erdőőri állomásra pályázók által az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában követelt erdőőri szakvizsga letétele okmányilag igazolandó.

Az államerdészeti szolgálatba újonnan belépni kívánók kivétel nélkül ezenkívül ép és erős testalkatukat, jó látó, halló és beszélő képességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei tisztí főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, végül a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes birását okmányilag beigazolni tartoznak.

Az így felszerelt és a pályázók által sajátkezűleg irt kérvények *folyó évi október hó 15-éig* a kérvényezők előljáró hatóságai útján az alólirott m. kir. erdőhivatalhoz nyújtandók be.

Hiányosan felszerelt, valamint elkésve érkezendő kérvények figyelembe nem vétetnek.

Zsarnóczán, 1904. évi szeptember hó 2-án.

M. kir. erdőhivatal.

Pályázat erdőőri állásra. Kerestetik szakvizsgázott, erélyes erdőőr, ki a magyar és tót nyelvet birja — mielőbbi belépésre. Fizetés meg egyezés szerint, a kincstári erdőőrök fizetésének mintájára. Nős pályázók, kik az erdőtörvény 37. §-ában előírt minősítést igazolják s több évi gyakorlattal bírnak, pályázatukat okmányaik másolataival, melyek vissza nem küldetnek, küldjék be *Osztrólczy Miklós* orsz. képviselőhöz Osztrólcukára (Zólyom-megye).

AJÁNLKOZÁS.

A vadászatban kitűnően jártas, jó bizonyítványokkal rendelkező egyén, ki a szakvizsgát is jó sikerrel letette, Ő Fensége József királyi herceg kisjenői uradalmában több éven át mint fácános volt alkalmazva s most mint alerdész szolgál az agai uradalomban, elvállalja mindenféle **vadászterületek és fácánosok berendezését** s szavatol érte, hogy 2 év alatt **minden duvadat kipusztít**, állást keres valamely magán uradalomnál vagy vadásztársaságnál. Szíves megkeresések a lap szerkesztőségéhez küldendők, melynél a cím is megtudható.

6-12

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros
Klastrom-u. 1.

KÖNYVNYOMDAI
SZAKÜZLET

AJÁNlja az őszi idényre dúsan
felszerelt papir-raktárát u. m.:

ELJEGYZÉSI- ÉS
ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.
MINDENMŰ
NYOMTATVÁNYAIT.
Diszes kiállítású

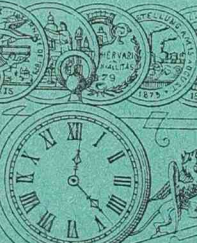
MEGHIVÓIT,
GYÁSZLAPJAIT ÉS
FALRAGASZAIT STB.

Sürgőnycim:
Könyvnyomdarész.

++++ A ++++

„SZÁSZVÁROS“
politikai
és vegyes tartalmu
hetilap
kiadóhivatala.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítatott
1847.

Brauswetter János

Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műóras, főtálatlója
a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Vadászszobák berendezése,
trophaeák, szőnyegek, új szerke-
zetű fegyvertartók, reliefképek
készítésére, valamint mindenféle
állatok művészi preparálására
vállalkozom. — Preparálásra alkalmas
vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE

SZEGED.

Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

1899. SZEGED: OKLEVÉL. 1900. AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET BRONZ DISZ-ÉRME.

1897. ARCACHON: ARANYÉREM, DISZOKLEVÉL.

1897. VILÁGKIÁLLÍTÁS BRÜSSEL: EZÜSTÉREM.

1898. M.-VASÁRHELY: DICSEŐ ARANY-OKLEVÉL.

1900. VILÁGKIÁLLÍTÁS PÁRIS: EZÜSTÉREM.

1903. MAGYAR ÁLLAM CÍMERE.

1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS ZENTA: EZÜSTÉREM.

1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS SZATMÁR: DISZOKLEVÉL.

1903. CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓI CÍM.

Magyar Magpergető-Gyár

Erdei csemetekert

és díszfenyőtelep

Faragó Béla

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI
UDVARI SZÁLLÍTÓ

≡ ZALA-EGERSZEGEN. ≡

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy **erdei vetőmag és erdei csemete**, továbbá **díszfenyő** szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitüntető módon megnyilatkozott becses **pártolásában megtartani méltóztassék.** — Cégem erdőbirtokosoktól is szívesen vásárol mindennemű **famagot és annak idején mintázott ajánlatokat kér.**

Az 1902. II. MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS POZSONY: ARANYÉREM ÉS ELISMERŐ OKLEVÉL.

1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS SZATMÁR: DISZOKLEVÉL. 1903. CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓI CÍM.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Őszi vetésre és szállításra

ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot
u. m. szavatolt frissen szedett
gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismert kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél cégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hírnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemű

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! *****

Elsőrangú magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG” gyorsajtóján 1904.